

روانشناسی طرحواره‌های مادران
(The Psychology of Mothers Schemas)

www.ketab.ir

مؤلف:

دکتر علی اصغر غلام پور آهنگر

بهار - ۱۳۹۸

سرشناسه	:	غلام پور آهنگر، علی اصغر، ۱۳۵۱-
عنوان و نام پدیدآور	:	روانشناسی طرحواره‌های مادران = The Psychology Of Mothers Schemes / نویسنده علی اصغر غلام پور آهنگر.
مشخصات نشر	:	تهران: نارون دانش، ۱۳۹۸.
مشخصات ظاهری	:	۱۸۴ ص.: مصور، جدول، نمودار.
شابک	:	978-622-6632-37-9
وضعیت فهرست نویسی	:	فیا
یادداشت	:	کتابنامه.
موضوع	:	طرحواره (روانشناسی) — ایران
موضوع	:	Schemas (Psychology) -- Iran
موضوع	:	مادر و کودک — ایران
موضوع	:	Mother and child -- Iran
موضوع	:	تربیت والدین — ایران
موضوع	:	Parenting -- Iran
موضوع	:	والدین و کودکان — جنبه‌های روان‌شناسی
موضوع	:	Parent and Child -- Psychological aspects
رده بندی کنگره	:	BF۳۱۳
رده بندی دیویی	:	۱۵۸
شماره کتابشناسی ملی	:	۵۶۹۱۸۱۸

آدرس: میدان انقلاب اسلامی، خیابان آرگر شمالی، خیابان نصرت شرقی،

پلاک هفتاد و دو، ورودی یک

شماره تماس: ۰۲۱۶۶۹۳۲۲۵ و ۰۲۱۶۶۹۳۲۲۶

آدرس الکترونیکی: naroonpub@gmail.com

آدرس سایت: www.naroonpub.com

عنوان کتاب: روانشناسی طرحواره‌های مادران = The Psychology Of Mothers Schemes

نویسنده: علی اصغر غلام پور آهنگر

صفحه آرا: اکرم ملک نژاد

طراح جلد: الویرا صیامی

ناشر: انتشارات نارون

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۸

قیمت: ۳۰۰۰۰ تومان

ISBN: 978-622-6632-37-9

فهرست مطالب

۹	پیشگفتار.....
۱۱	فصل اول: مقدمه
۱۸	چند اصطلاح مهم برای مطالعه کتاب حاضر.....
۲۱	فصل دوم: عملکرد خانواده
۲۱	مفهوم خانواده.....
۳۵	کارکردهای خانواده.....
۳۸	خانواده‌های کارآمد و خانواده‌های ناکارآمد.....
۴۳	الگوی مک‌لر در مورد ارزیابی عملکرد خانواده.....
۴۶	دیدگاه بوئن در مورد عملکرد خانواده.....
۴۹	فصل سوم: خودپنداره
۵۰	ماهیت خودپنداره.....
۵۴	تاریخچه مفهوم خودپنداره.....
۵۶	عوامل پیدایش پدیده خود و خودپنداره.....
۶۴	دیدگاه‌های نظری در مورد خود و خودپنداره.....
۷۳	- سایر دیدگاهها.....
۷۴	خودپنداره و عزت نفس.....
۷۶	عناصر و ابعاد خودپنداره.....
۷۷	تأثیرات خودپنداره بر رفتار.....
۸۱	فصل سوم: مداخله آموزشی مبتنی بر مدل طرحواره درمانی
۸۳	طرحواره‌های ناسازگار اولیه.....
۸۸	تاریخچه سازه طرحواره.....
۹۰	ویژگی‌های طرحواره‌های ناسازگار اولیه.....
۹۳	ریشه‌های تحولی طرحواره‌ها.....
۹۹	حوزه‌های طرحواره و طرحواره‌های ناسازگار اولیه.....
۱۱۴	عملکردهای طرحواره.....
۱۱۹	جنسیت و طرحواره.....

۱۲۰	نظریه‌ها و رویکردهای اساسی مرتبط با طرحواره‌های ناسازگار اولیه
۱۲۸	آشنایی کلی با طرحواره درمانی
۱۳۳	فصل پنجم: سخن پایانی
۱۴۲	چند نکته مهم
۱۴۳	چند پیشنهاد
۱۴۵	منابع

www.ketab.ir

پیشگفتار

پژوهش‌های بالینی به این نتیجه رسیده‌اند که بین ناکارآمدی خانواده اصلی در دوران کودکی و زنجوانی و آسیب‌شناسی بزرگسالی رابطه محکمی وجود دارد (بدروسیان^۱ و بوزیکاس^۲، ۱۹۹۴؛ پاریس^۳، آیندل^۴ و ایزمن^۵، ۱۹۹۴؛ به نقل از یانگ، کلاسکو، ویشار، ۲۰۰۳). تحقیقات معاصر نیز نشان می‌دهند؛ فرآیندی که نقش واسطه‌ای بین تعاملات والدین - کودک و آسیب‌های روانشناختی بعدی دارد، بسیار پیچیده‌تر از آن است که به نظر می‌رسد. در این میان؛ یانگ (یانگ و همکاران، ۲۰۰۳) یک مدل مبتنی بر طرحواره ارائه داد تا به تبیین ارتباط بین فرزند پروری و آسیب‌شناسی روانی بعدی بپردازد. مدل یانگ بخشی از مفاهیم و تحقیقات پایه‌ای بنیادی تئوری دلبستگی را مطرح می‌کند اما معتقد است که تحول طرحواره‌ها یک واسطه مهم و بالقوه در ارتباط بین فرزند پروری و آسیب‌های روانشناختی بعدی می‌باشد (شفیلد^۶ و همکاران، ۲۰۰۵؛ به نقل از طباطبایی برزکی و همکاران، ۱۳۹۱).

سبک رفتاری، تربیتی و ارتباطی والدین (بوژه مادر)، تأثیری شگرف در شکل‌گیری ماهیت و نوع عملکرد خانواده و به تبع آن شکل‌گیری شخصیت و مفهوم خود در فرزندان

1 - Bedrosian

2 - Bozicas

3 - Pariss

4 - Arendel

5 - Isman

6 - Sheffield

دارد و هرگونه آسیب و خلل در این ارتباط، آینده خانواده و همه اعضا آن را به مخاطره خواهد انداخت.

زنان و مادران به لحاظ طبیعی و تربیتی؛ اثراتی چندوجهی و بسیار اساسی در زندگی زناشویی، خانواده و تربیت فرزندان دارند اما بواسطه غفلت‌های تاریخی و فرهنگی و علیرغم اثبات اهمیت تأثیرات متعدد آنان، چندان دیده نمی‌شوند و جهت توانمندسازی و تقویت همه جانبه آنان، برنامه‌ها و تلاش‌های جامع و دقیقی تدوین و اجرا نمی‌گردد. تا به امروز برنامه‌های متفرعی برای آموزش مادران و با تأکید بر کل نظام خانواده پدید آمده‌اند. برنامه‌های آموزش والدین مبتنی بر این دیدگاه هستند که مشکلات رفتاری کودکان به موجب تعاملات نابرس میان کودک و والد (مخصوصاً مادر) حفظ و تداوم می‌یابند بنابراین لازم است که در صورت لزوم این تعاملات مورد بازنگری و اصلاح قرار بگیرند (عابدی شاپورآبادی، پورمحمدرضای محمدخانی و فرضی، ۱۳۹۱). نتایج این تحقیق می‌تواند ضمن ارزیابی اثربخشی آموزش والدینی مبتنی بر رویکرد طرحواره محور در مادران و تأیید اثرات این دست از آموزش‌ها در رابطه با بهر د عملکرد خانواده و خودپنداره فرزندان آنان، به ایجاد نگاهی نو، عمیق و سازنده در رابطه با نقش مادران نیز بیانجامد.